

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

д.ю.н. доцент К.Р.Добкіна

«30» серпня 2022р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КРИМІНАЛІСТИКА»

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 08 «Право»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 081 «Право»
(шифр і назва спеціальності)

2022-2023 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Криміналістика» для ступеня вищої освіти
«бакалавр»

за спеціальністю 081 «Право». Київ: ДУІТ, 2022.

Розробник: Кобилянський О.Л. – к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного
та кримінального права.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільного та
кримінального права.

Протокол від «30» серпня 2022 року № I

Завідувач кафедри цивільного та
кримінального права
к.ю.н., доцент

«30» 08 2022 року

(підпис)

А.В. Мусієнко

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4/5	Галузь знань 0304 право Напрямок підготовки 6. 030401	Нормативна	
Модулів – 5	Спеціальність (професійне спрямування): 6.03040101 «Правознавство»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		3-й	4-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120/150		6-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5	Ступінь вищої освіти «Бакалавр»	Лекції	
		26 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		22 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		72 год.	130 год.
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 1/2
- для заочної форми навчання – 1/7

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Криміналістика» є засвоєння базових теоретичних положень криміналістики, оволодіння практичними навичками, які необхідні для виявлення та розслідування кримінальних правопорушень, отримання доказової інформації під час розслідування кримінальних правопорушень та провадження окремих слідчих (розшукових) дій. Значне місце при вивченні дисципліни надається організації самостійної роботи студентів.

Виховна мета – поглиблення у студентів – майбутніх фахівців-правознавців почуття гордості та відповідальності за свою справу, прагнення подальшого самовдосконалення своїх знань.

Розвиваюча мета – розвиток у студентів вміння творчо, свідомо та обізнано підходити до освітнього процесу, вміння логічно аналізувати навчально-наукову інформацію та застосовувати набуті вміння та навички в практичній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Криміналістика» є:

- комплексний розгляд теоретичних основ науки криміналістики;
- опанування студентами понятійного апарату науки криміналістики;

- вивчення закономірностей злочинної діяльності та механізму вчинення злочину;
- набуття вмінь використовувати вищевказані закономірності в діяльності з виявлення, фіксації, вилучення та зберігання доказів;
- ознайомлення студентів із сучасними методами збирання і дослідження доказів;
- оволодіння практичними навичками щодо застосування сучасних методів криміналістики в практичній діяльності з розкриття, розслідування та попередження кримінальних правопорушень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- предмет криміналістики, місце криміналістики в системі юридичних наук;
- систему криміналістики, характеристику складових елементів системи криміналістики;
- закономірності об'єктивної дійсності, що вивчаються криміналістикою;
- завдання криміналістики на сучасному етапі розвитку суспільства;
- поняття, сутність та класифікацію методів криміналістики, критерії допустимості спеціальних методів криміналістики в кримінальному судочинстві;
- поняття криміналістичної ідентифікації, її значення у слідчій, експертній і судовій діяльності, наукові засади криміналістичної ідентифікації;
- поняття та класифікацію ідентифікаційних ознак, вимоги до них;
- поняття і сутність ідентифікаційного поля та ідентифікаційного періоду;
- види та форми криміналістичної ідентифікації, об'єкти і суб'єкти криміналістичної ідентифікації;
- поняття, сутність і наукові засади криміналістичної діагностики;
- поняття, завдання та джерела криміналістичної техніки, правові, організаційні, етичні і тактичні засади використання техніко-криміналістичних засобів;
- особливості застосування судової фотографії для фіксації окремих об'єктів: місця події, трупа, речових доказів, живих осіб;
- особливості застосування судового відеозапису, його види, методи, прийоми і засоби;
- предмет, систему і завдання трасології, наукові засади трасології;
- види та характеристику слідів людини, транспортних засобів, знарядь злочину і інструментів;
- поняття судової балістики, її наукові засади, види та характеристику об'єктів балістичного дослідження;
- поняття, види та наукові засади криміналістичного дослідження документів;
- поняття письма, письмової мови та почерку, ознаки письмової мови і почерку, їх класифікацію та ідентифікаційне значення;
- види підробки документів, ознаки зміни тексту документу та способи їх виявлення;

- правила поводження з предметами та документами, що є речовими доказами;
- метод словесного портрету, загальні вимоги та методика його складання;
- поняття, завдання, значення і види використання спеціальних знань у кримінальному судочинстві;
- поняття, сутність та види судових експертиз, систему судово-експертних закладів України;
- поняття і види зразків для порівняльного дослідження, вимоги до них, правила і тактика отримання зразків;
- поняття криміналістичної тактики, її систему та завдання, взаємозв'язок криміналістичної тактики з криміналістичною технікою і методикою;
- поняття та класифікацію криміналістичних версій, етапи їх побудови та перевірки;
- поняття і сутність планування розслідування, принципи планування розслідування, особливості окремих видів планування розслідування;
- поняття, сутність і види тактичних операцій (комбінацій), їх значення і використання у розслідуванні злочинів;
- поняття та сутність тактичного рішення слідчого, умови, що визначають прийняття і реалізацію тактичних рішень;
- поняття, сутність та види слідчих ситуацій, компоненти слідчих ситуацій;
- тактичні особливості проведення окремих слідчих дій;
- поняття, сутність і завдання криміналістичної методики, принципи та джерела криміналістичної методики;
- структуру видової методики розслідування злочинів;
- поняття, сутність та елементи криміналістичної характеристики злочинів;
- поняття, принципи та форми взаємодії слідчих і оперативно-розшукових органів;
- особливості розслідування окремих видів злочинів.

ВМІТИ:

- аналізувати і оцінювати первинну інформацію, яка містить ознаки злочину;
- використовувати техніко-криміналістичні засоби для виявлення, фіксації та вилучення слідів, інших речових доказів, фіксації ходу та результатів слідчих дій;
- кваліфіковано готувати і призначати різні види криміналістичних та інших експертиз;
- використовувати при розслідуванні злочинів дані криміналістичних обліків;
- формулювати версії і визначати напрями розслідування злочинів, планувати проведення слідчих дій;
- тактично кваліфіковано проводити слідчі дії;
- ефективно взаємодіяти з правоохоронними органами при розслідуванні

злочинів;

– оцінювати слідчі ситуації та приймати оптимальні тактичні рішення при розслідуванні окремих видів злочинів;

– приймати рішення, спрямовані на попередження злочинів по матеріалам розслідування конкретного злочину.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Предмет, завдання та система науки криміналістики, її місце і значення серед інших наук

Теоретичні знання. Виникнення і розвиток криміналістики. Перші вчені криміналістики. Етапи розвитку криміналістики в Україні та інших розвинутих країнах. Предмет криміналістики. Сучасні підходи до визначення предмету науки криміналістики та дослідження, що нею проводяться. Система криміналістики. Завдання науки криміналістики щодо вдосконалення діяльності правоохоронних органів з розслідування злочинів.

Поняття загальної теорії науки криміналістики й сучасні проблеми її конструювання. Поняття окремих теорій науки криміналістики. Криміналістика в системі юридичних наук (місце, співвідношення).

Практичні навички. Вміти пояснити зародження, розвиток та сучасний етап науки криміналістики. Вміти визначати предмет науки криміналістики, перераховувати і розкривати зміст криміналістичних закономірностей, назвати та вміти пояснити загальні і окремі завдання науки криміналістики, що впливають з положень Конституції України, і на їх основі обґрунтувати і розкрити завдання правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю.

Тема 2. Методологічні основи науки криміналістики та тенденції їх розвитку. Сучасні класифікації методів науки криміналістики

Теоретичні знання. Поняття методологічних основ криміналістики. Матеріалістична діалектика – загальна методологія науки криміналістики. Поняття, сутність і класифікація методів науки криміналістики. Мова науки криміналістики, її становлення і розвиток.

Практичні навички. Вміти пояснити роль матеріалістичної діалектики та методології науки криміналістики. Назвати загальні (загальнонаукові) і окремі методи науки криміналістики і пов'язати їх з практикою розслідування злочинів.

Тема 3. Криміналістична ідентифікація.

Теоретичні знання. Поняття криміналістичної ідентифікації, її наукові основи (види, типи, принципи, об'єкти). Сучасні теорії криміналістичної ідентифікації. Поняття ідентифікаційних властивостей, ознак, ідентифікаційного поля, сукупності ознак. Поняття і сутність встановлення групової приналежності. Методика проведення групофікації та ідентифікації.

Практичні навички. Сформулювати поняття ідентифікації, їх принципи, об'єкти та види. Вміти пояснити поняття: ознака, властивість, сукупність, загальне джерело походження.

Тема 4. Механізм вчинення злочину і ґносеологічна основа виникнення криміналістичної інформації

Теоретичні знання. Злочин як процес взаємодії і відображення. Теорія відображення – методологічна основа виникнення криміналістичної інформації. Поняття криміналістичної інформації, її види в розслідуванні злочинів. Види взаємодій: психічна, механічна, хімічна, біологічна та їх криміналістична інтерпретація.

Механізм слідоутворення при механічній взаємодії: деформація, формування, витіснення (перерозподіл), руйнування, поділ, структурні зміни. Основи механізму слідоутворення і види слідів при фізичній, хімічній і біологічній взаємодії. Психічна взаємодія, сліди пам'яті, уявні образи.

Практичні навички. Вміти на основі теорії відображення пояснити механізм вчинення злочину й слідоутворення. Назвати види рухів і взаємодії. Вміти пояснити механізм утворення слідів і проілюструвати на прикладах із практики розслідування злочинів.

Модуль 2.

Змістовий Модуль 2.

Тема 5. Загальні положення криміналістичної техніки.

Теоретичні знання. Поняття, завдання і джерела криміналістичної техніки та технології. Система розділу науки криміналістики – криміналістична техніка. Засади та методи криміналістичної техніки. Правові основи використання криміналістичної техніки. Техніко-криміналістичне забезпечення органів досудового розслідування комплектами криміналістичних засобів (валізи, пересувні криміналістичні лабораторії).

Практичні навички. Вміти пояснити зародження, розвиток і сучасний стан криміналістичної техніки як розділу науки криміналістики. Вміти привести в робочий стан слідчу валізу. Вміти сформулювати мету та завдання, що вирішуються засобами криміналістичної техніки, які використовуються в діяльності правоохоронних органів.

Тема 6. Криміналістична фотографія, звукозапис та відеозапис.

Теоретичні знання. Поняття і значенні судової фотографії, звукозапису та відеозапису. Поняття, види та методи судово-оперативної та судово-дослідницької фотографії. Застосування фотографії при проведенні окремих слідчих дій та в процесі виконання криміналістичних експертиз. Криміналістична голографія та судовий відеозапис. Галузі застосування згаданих методів та їх можливості з урахуванням завдань криміналістики.

Практичні навички. Вміти відтворити фотографічну фіксацію слідчої

дії. Створити план відеозапису. Володіти прийомами фотофіксації і відеозапису важкодоступних об'єктів та проводити сигналітичну фотозйомку.

Тема 7. Криміналістичне вчення про сліди (трасологія)

Теоретичні знання. Загальні положення криміналістичної трасології та її значення. Поняття сліду в трасології та механізм слідоутворення. Криміналістична характеристика слідів рук, ніг, зубів та інших частин тіла людини. Криміналістична характеристика слідів засобів учинення злочину. Класифікація слідів у криміналістиці. Основи дактилоскопії, виявлення, фіксація та вилучення слідів рук, дактилоскопічна експертиза та її суть.

Практичні навички. Вміти провести дактилоскопіювання живої людини і трупа. Оглянути предмет у навскісному, наскрізному, відбитому світлі і знайти сліди рук. Володіти сучасними прийомами і засобами виявлення потожирових слідів на складних поверхнях, текстильних тканинах і предметах, що знаходяться у вогні, воді, снігу, на тілі людини (трупа). Вміти за слідом папілярного узору визначити, якою рукою він залишений, приблизний вік та іншу інформацію про якості й ознаки того, хто його залишив. Зліпочними масами вміти моделювати об'ємні сліди рук, зубів на різних предметах, уміти скласти (зробити) запит у криміналістичні обліки, обліки та АБД.

Тема 8. Криміналістичне дослідження зброї та слідів її застосування (судова балістика)

Теоретичні знання. Поняття та предмет дослідження судової балістики та її значення. Поняття і характеристика вогнепальної зброї та її класифікація. Основні відомості про ручну вогнепальну зброю і боєприпаси до неї. Криміналістична характеристика слідів вогнепальної зброї та механізм їх утворення. Слідчий огляд вогнепальної зброї та слідів її дії. Можливості судово-балістичної експертизи.

Практичні навички. Вміти застосовувати засоби і методи «утримання інформації для розшуку і ототожнення зброї за матеріальними слідами-відображеннями на різних об'єктах. Вміти оглянути зброю з дотриманням правил безпеки, визначити її модель, вид і розпізнавальні ознаки. За слідами на кулі, гільзі, снаряді встановити модель, калібр, вид зброї. За слідами пострілу вміти встановлювати місце того, хто стріляв, напрямок і дистанцію пострілу, сформулювати завдання на судово-балістичне дослідження зброї.

Тема 9. Криміналістичне дослідження документів та почерку людини.

Теоретичні знання. Поняття, завдання та види криміналістичного дослідження документів. Криміналістичне дослідження машинописних документів. Поняття та криміналістична характеристика пластикових карток. Основні способи шахрайства з використанням пластикових карток. Наукові основи криміналістичного дослідження пластикових карток. Поняття і наукові основи судового почеркознавства. Характеристика основних методів дослідження почерку.

Практичні навички. Володіти прийомами і вміти виявити ознаки

підроблених печаток і штампів, нанесених малюванням, вологим копіюванням і кустарно виготовленими кліше. За машинописним текстом скласти орієнтовку (розшукову таблицю) для розшуку друкарської машинки та інших друкарських форм. Вміти за текстом (рукописом і друківаними діагностувати засоби, що застосовуються для його виготовлення.

Тема 10. Криміналістичне дослідження ознак зовнішності людини (криміналістична габітоскопія).

Теоретичні знання. Поняття та класифікація ознак зовнішності людини. Криміналістичне документування ознак зовнішності людини методом словесного портрету. Сучасні засоби та технології документації ознак зовнішності людини в криміналістиці. Криміналістичні види ідентифікації в кримінальному процесі.

Практичні навички. Вміти скласти словесний портрет. Заповнити карту кримінального обліку з натури і за фотознімком, зробити запит у АБД. Володіти сучасними прийомами складання композиційних портретів зі слів потерпілого (свідка, очевидця). Вміти оформлювати завдання і скласти орієнтування для розшуку злочинця за ознаками зовнішності.

Тема 11. Інформаційно-довідкове забезпечення криміналістичної діяльності. Криміналістичні обліки.

Теоретичні заняття. Поняття і зміст криміналістичного обліку та зміст криміналістичного обліку та реєстрації. Загальна характеристика об'єктів криміналістичного обліку та реєстрації. Пріоритетні напрями розробки сучасної системи криміналістичного обліку ознак та властивостей осіб, які вчинили злочини.

Практичні навички. Знати види інформації про ознаки та якості людини, яка зберігається в криміналістичних обліках і автоматизованих базах даних (АБД) органів внутрішніх справ. Знати та вміти використовувати сучасні види криміналістичних обліків і можливості використання їх для отримання інформації при розслідуванні злочинів.

Модуль 3.

Змістовий модуль 3.

Тема 12. Наукові основи криміналістичної тактики (стратегія, організація, управління, професійне мистецтво, тактика прийняття рішень).

Теоретичні знання. Предмет, поняття, завдання, джерела та засоби криміналістичної тактики. Поняття та характеристика слідчих дій. Поняття та класифікація тактичних прийомів. Поняття та види тактичних комбінацій. Поняття та елементи, основні засади проведення тактичних операцій.

Практичні навички. На основі теоретичних знань уміти визначати предмет криміналістичної тактики, розкрити становлення її наукових основ.

Пояснити поняття: принцип криміналістичної тактики (загальне положення), прийоми, тактичні, логічні, морально-етичні, психологічні. Вміти обґрунтувати класифікацію тактичних прийомів; розкрити функції слідчих дій як засобів, форми і методи збирання інформації.

Тема 13. Організація планування розслідування та слідчі версії.

Теоретичні знання. Поняття і завдання, зміст організації розслідування. Поняття та основні етапи планування розслідування. Наукові засади взаємодії між слідчими та оперативними підрозділами в процесі розслідування злочинів. Поняття і класифікація слідчих ситуацій.

Практичні навички. За конкретною фабулою злочину вміти побудувати версії і скласти план роботи слідчого, план окремої слідчої дії.

Тема 14. Тактика огляду місця події (слідчий огляд)

Теоретичні знання. Поняття, завдання та принципи слідчого огляду місця події. Основні етапи слідчого огляду місця події. Слідчий огляд як метод криміналістичного дослідження матеріальних джерел інформації. Процесуально-криміналістичне документування результатів слідчого огляду місця події.

Практичні навички. Вміти організувати виїзд слідчо-оперативної групи на місце події, оцінити обстановку, правильно визначити мету огляду, організувати огляд і розкриття за «гарячими» слідами. Оволодіти навичками попереднього дослідження матеріальних слідів для отримання інформації, що в них відображається. Провести огляд, виявити і зафіксувати сліди (протоколювання, фотографування, складання планів, схем, креслень, копіювання, вилучення сліду з носієм). Вміти прогнозувати обставини злочину і ознаки особи злочинця на основі результатів огляду. Провести огляд документа, виявити технічними засобами інформацію, відображену документом.

Тема 15. Тактика проведення обшуку.

Теоретичні знання. Поняття, завдання та види обшуку. Наукові основи підготовки до проведення обшуку. Характеристика основних тактичних прийомів проведення обшуку. Процесуально-криміналістичне документування результатів обшуку.

Практичні навички. Провести підготовку, розробити план і здійснити обшук, приміщення, відкритої місцевості, вилучення поштово-телеграфної кореспонденції. Зафіксувати результати обшуку протоколюванням, фотозйомкою та відеозаписом.

Тема 16. Тактика пред'явлення для впізнання.

Теоретичні знання. Поняття, види та завдання пред'явлення для впізнання. Тактичні прийоми пред'явлення для впізнання. Порядок пред'явлення для впізнання живих осіб, трупів, предметів та тварин. Фіксація результатів пред'явлення для впізнання.

Практичні навички. Вміти організувати й виробити пред'явлення для пізнання людей, речей, тварин, трупа. Вміти фіксувати пред'явлення для пізнання технічними засобами (відеозаписом тощо). Вміти оцінити результати пізнання і використати в розслідуванні злочину.

Тема 17. Тактика проведення, допиту.

Теоретичні знання. Поняття, значення, види і завдання допиту. Тактичні основи підготовки до проведення допиту. Характеристика основних тактичних прийомів проведення допиту. Спеціальні тактичні особливості проведення допиту двох і більше осіб. Перехресний допит. Тактика проведення допиту двох і більше осіб. Процесуально-криміналістичне документування результатів допиту.

Практичні навички. Володіти тактичними прийомами встановлення психологічного контакту й управління допитом. Вміти використати прийоми психологічного впливу для подолання протидії розслідуванню і отриманню достовірної інформації від допитуваного. Записати допит на магнітофоні, відеоманітофоні та відеокамері.

Модуль 4.

Змістовий Модуль 4.

Тема 18. Тактика проведення слідчого експерименту.

Теоретичні знання. Поняття і характеристика слідчого експерименту. Підготовка і основні засади тактики проведення слідчого експерименту. Фіксація результатів слідчого експерименту.

Практичні навички. За конкретною ситуацією підготувати та зробити перевірку й уточнення свідчень на місці. Зафіксувати фотозйомкою та відеозаписом перевірку й уточнення свідчень на місці, процесуально оформити результати слідчого експерименту.

Тема 19. Судова експертологія (експертна діяльність: теорія і практика підготовки, призначення і проведення судової експертизи).

Теоретичні знання. Поняття судової експертології та судової експертизи. Сучасний етап і перспективи розвитку судової експертизи в Україні. Правові основи тактики підготовки, призначення і проведення судової експертизи. Система судово-експертних установ в Україні. Нові види судових експертиз. Оцінка та використання висновку експерта у кримінальному процесі.

Практичні навички. Вміти оцінити зібрані джерела інформації, визначити галузь спеціальних знань, які необхідні для експертного дослідження, підготувати матеріал на судову експертизу. Визначити вид криміналістичної експертизи для конкретної ситуації, сформулювати завдання експерту. Оцінити висновок експерта й використати його в доказуванні.

Модуль 5.

Змістовий Модуль 5.

Тема 20. Наукові основи криміналістичної методики розслідування злочинів.

Теоретичні знання. Поняття методики розслідування, її місце в науці криміналістиці. Методологічна роль теорії відображення для криміналістичної методики розслідування злочинів. Принципи (загальні положення) криміналістичної методики. Джерела криміналістичної методики: право (кримінальне, кримінально-процесуальне, виправно-трудове, адміністративне), наука (логіка, психологія, наукова організація праці й управління), практика (слідча, судова, оперативно-розшукова, експертна).

Практичні навички. Вміти сформулювати методологічні основи криміналістичної методики, розкрити їх роль у практиці розслідування злочинів. Сформулювати принципи криміналістичної методики й пояснити їх роль для розвитку її наукових основ. Уміти аналізувати норми права, рекомендації науки та практики як джерел криміналістичної методики.

Тема 21. Криміналістична характеристика злочинів та основи методики розслідування злочинів «за свіжими слідами».

Теоретичне знання. Суть та наукові основи визначення поняття «криміналістична характеристика злочинів». Структура і класифікація криміналістичних характеристик злочинів. Основні типові елементи криміналістичної характеристики злочинів. Джерела інформації та методи, що використовуються при формуванні основних елементів криміналістичних характеристик окремих видів злочинів. Алгоритм розробки та формування криміналістичних характеристик окремих видів злочинів. Поняття, умови та загальні положення методики розслідування злочинів за «свіжими слідами». Правові, організаційні та криміналістичні основи забезпечення розслідування злочинів за «свіжими слідами». Особливості застосування науково-технічних засобів та методів у процесі розслідування злочинів за «свіжими слідами». Використання сучасних засобів обчислювальної техніки та інформаційних технологій при розслідуванні злочинів за «свіжими слідами». Поняття, завдання, форми і методи криміналістичної профілактики. Правові основи, принципи та форми участі громадськості у розслідуванні злочинів. Використання засобів масової інформації у розшуковій роботі слідчого.

Практичні навички. Вміти використовувати основні категорії криміналістичної характеристики злочинів та організувати розшук злочинця «за свіжими слідами» та конкретною ситуацією на початковому та наступному етапах розслідування. Вміти розкрити структуру методики окремого виду злочину і пояснити кожний її елемент, та забезпечувати взаємодію, допомогу громадськості та інформаційне забезпечення в методиці розслідування злочинів.

Тема 22. Основи методики розслідування злочинів, вчинених проти людини.

Теоретичні знання. Криміналістична класифікація і характеристика злочинів, вчинених проти життя, здоров'я, волі, честі і гідності особи.

Типові слідчі ситуації і напрями розслідування злочинів, вчинених проти життя, здоров'я, долі, честі і гідності особи.

Особливості конструювання системи початкових слідчих (розшукових) дій у типових ситуаціях при розслідуванні:

- а) вбивств;
- б) заподіяння тілесних ушкоджень;
- в) зґвалтувань.

Загальні проблеми взаємодії слідчого з підрозділами органів внутрішніх справ, спеціалістами, громадськими організаціями, громадянами при розслідуванні вбивств, заподіяння ушкоджень, зґвалтувань. Сучасні проблеми криміналістичної профілактики злочинів проти особи.

Практичні навички. Оцінити ситуацію ознак злочинів проти особи та прийняти процесуально обґрунтоване й тактично доцільне рішення. Організувати слідчо-оперативну групу й здійснити керівництво її діяльністю. Провести огляд місця події в справах про злочини проти особи, дослідити й закріпити джерела матеріальних та ідеальних відображень. Вміти дослідити джерела матеріальних та ідеальних відображень, оцінити отриману інформацію й використати її для організації розслідування за «свіжими слідами»:

- а) вбивств;
- б) заподіяння тілесних ушкоджень;
- в) зґвалтувань.

Визначити і провести інші невідкладні слідчі дії, оцінити зібрану інформацію, побудувати слідчі версії й розробити план розслідування. Володіти прийомами витребування й використання інформації, що зберігається в АБД органів внутрішніх справ. Уміти використати спеціальні знання й допомогу громадськості для активного розслідування злочинів проти особи.

Тема 23. Основи методики розслідування злочинів, вчинених у сфері господарської діяльності

Теоретичні знання. Особливості криміналістичної характеристики і розслідування злочинів, вчинених шляхом кредитно-фінансових операцій. Особливості криміналістичної характеристики і розслідування податкових злочинів. Особливості криміналістичної характеристики і розслідування ухилення від повернення виручки в іноземній валюті.

Практичні навички. Вміти аналізувати початкову інформацію про вчинення злочинів цієї категорії. Приймати обґрунтовані рішення на початковому етапі розслідування, оцінювати зібрану інформацію, цілеспрямовано використовувати криміналістичну характеристику, типові слідчі ситуації, будувати систему початкових слідчих дій для їх вирішення. Вміти застосовувати спеціальні знання, АБД, криміналістичні обліки, оперативно-розшукові заходи та сили громадських організацій для

розслідування злочинів. За матеріалами конкретних кримінальних проваджень приймати рішення щодо попередження злочинів, вчинених у сфері господарської діяльності.

Тема 24. Основи методики розслідування злочинів, вчинених у сфері службової діяльності

Теоретичні знання. Особливості криміналістичної характеристики і розслідування хабарництва. Криміналістична характеристика злочинів, вчинених у сфері службової діяльності. Особливості розслідування зловживання владою або службовим становищем, перевищення влади або службових повноважень. Особливості розслідування службової недбалості. Профілактичні дії слідчого при розслідуванні службових злочинів.

Практичні навички. Вміти аналізувати початкову інформацію про вчинення злочинів цієї категорії. Приймати обґрунтовані рішення на початковому етапі розслідування, оцінювати зібрану інформацію, цілеспрямовано використовувати криміналістичну характеристику, типові слідчі ситуації, будувати систему початкових слідчих дій для їх вирішення. Вміти застосовувати спеціальні знання, АБД, криміналістичні обліки, оперативно-розшукові заходи та сили громадських організацій для розслідування злочинів. За матеріалами конкретних кримінальних проваджень приймати рішення щодо попередження злочинів, вчинених у сфері службової діяльності.

Тема 25. Основи методики розслідування злочинів, вчинених організованими злочинними групами.

Теоретичні знання. Криміналістична характеристика злочинів, вчинених організованими злочинними групами. Аналіз поняття «злочинність» та «організована злочинність». Криміналістична характеристика організованих злочинних груп і основних напрямів їх діяльності. Способі вчинення та приховування злочинів учасниками організованих злочинних груп.

Практичні навички. Вміти аналізувати початкову інформацію при вчиненні злочинів цієї категорії. Приймати обґрунтовані рішення на початковому етапі розслідування, оцінювати зібрану інформацію, цілеспрямовано використовувати криміналістичну характеристику цього виду злочинів, та організовувати взаємодію з правоохоронними органами інших відомств.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				заочна форма			
	всього	у тому числі			всього	у тому числі		
		л.	сем.	с.р.		л.	сем.	с.р.
Модуль 1.								
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи науки криміналістики.								
Тема 1. Предмет, завдання та система науки криміналістики, її місце і значення серед інших наук.	8	2	-	6	7	2	-	5
Тема 2. Методологічні основи науки криміналістики та тенденції їх розвитку. Сучасні класифікації методів науки криміналістики	8	2	-	6	5	-	-	5
Тема 3. Криміналістична ідентифікація.	6	2	2	2	9	2	2	5
Тема 4. Механізм вчинення злочину і гносеологічна основа виникнення криміналістичної інформації	2	-	-	2	5	-	-	5
Разом за змістовим модулем 1	24	6	2	16	26	4	2	20
Модуль 2								
Змістовий модуль 2. Криміналістична техніка.								
Тема 5. Загальні положення криміналістичної техніки.	8	2	-	6	7	2	-	5
Тема 6. Криміналістична фотографія, звукозапис та відеозапис.	6	2	2	2	4	-	-	4
Тема 7. Криміналістичне вчення про сліди (трасологія)	6	2	2	2	4	-	-	4
Тема 8. Криміналістичне дослідження зброї та слідів її застосування (судова балістика)	6	2	2	2	6	2	-	4
Тема 9. Криміналістичне дослідження документів та почерку людини.	6	2	2	2	6	-	2	4
Тема 10. Криміналістичне дослідження ознак зовнішності людини (криміналістична габітоскопія).	6	2	2	2	6	2	-	4
Тема 11. Інформаційно-довідкове забезпечення криміналістичної діяльності. Криміналістичні обліки.	6	2	2	2	5	-	-	5
Разом за змістовий модулем 2.	44	14	12	18	38	6	2	30
Модуль 3								

Змістовий модуль 3. Криміналістична тактика.								
Тема 12. Наукові основи криміналістичної тактики (стратегія, організація, управління, професійне мистецтво, тактика прийняття рішень).	8	2	-	6	5	-	-	5
Тема 13. Організація планування розслідування та слідчі версії.	2	-	-	2	7	2	-	5
Тема 14. Тактика огляду місця події (слідчий огляд)	6	2	2	2	5	-	-	5
Тема 15. Тактика проведення обшуку.	4	-	2	2	5	-	-	5
Тема 16. Тактика пред'явлення для впізнання.	4	-	2	2	5	-	-	5
Тема 17. Тактика проведення, допиту.	4	-	2	2	5	-	-	5
Разом за змістовий модулем 3	28	4	8	16	32	2	-	30
Модуль 4.								
Змістовий Модуль 4. Слідчий експеримент та судова експертологія.								
Тема 18. Слідчий експеримент.	6	-	-	6	5	-	-	5
Тема 19. Судова експертологія (експертна діяльність: теорія і практика підготовки, призначення і проведення судової експертизи).	2	-	-	2	7	2	-	5
Разом за змістовий модулем 4	8	-	-	8	12	2	-	10
Модуль 5.								
Змістовий Модуль 5. Криміналістична методика розслідування злочинів.								
Тема 20. Наукові основи криміналістичної методики розслідування злочинів.	6	2	-	4	7	-	-	7
Тема 21. Криміналістична характеристика злочинів та основи методики розслідування злочинів «за свіжими слідами».	2	-	-	2	9	2	-	7
Тема 22. Основи методики розслідування злочинів, вчинених проти людини.	2	-	-	2	7	-	-	7
Тема 23. Основи методики розслідування злочинів, вчинених у сфері господарської діяльності.	2	-	-	2	7	-	-	7
Тема 24. Основи методики розслідування злочинів, вчинених у сфері службової діяльності	2	-	-	2	7	-	-	7
Тема 25. Основи методики розслідування злочинів, вчинених організованими	2	-	-	2	5	-	-	5

злочинними групами.								
Разом за змістовий модулем 5	16	2	-	14	42	2	-	40
Всього годин за курс	120	26	22	72	150	16	4	130

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	заочна форма
1	Предмет, завдання та система науки криміналістики, її місце і значення серед інших наук.	-	-
2	Методологічні основи науки криміналістики та тенденції їх розвитку. Сучасні класифікації методів науки криміналістики	-	-
3	Криміналістична ідентифікація.	2	2
4	Механізм вчинення злочину і гносеологічна основа виникнення криміналістичної інформації	-	-
5	Загальні положення криміналістичної техніки.	-	-
6	Криміналістична фотографія, звукозапис та відеозапис.	2	-
7	Криміналістичне вчення про сліди (трасологія)	2	-
8	Криміналістичне дослідження зброї та слідів її застосування (судова балістика)	2	-
9	Криміналістичне дослідження документів та почерку людини.	2	2
10	Криміналістичне дослідження ознак зовнішності людини (криміналістична габітоскопія).	2	-
11	Інформаційно-довідкове забезпечення криміналістичної діяльності. Криміналістичні обліки.	2	-
12	Наукові основи криміналістичної тактики (стратегія, організація, управління, професійне мистецтво, тактика прийняття рішень).	-	-
13	Організація планування розслідування та слідчі версії.	-	-
14	Тактика огляду місця події (слідчий огляд)	2	-
15	Тактика проведення обшуку.	2	-
16	Тактика пред'явлення для впізнання.	2	-
17	Тактика проведення допиту.	2	-
18	Слідчий експеримент.	-	-
19	Судова експертологія (експертна діяльність: теорія і практика підготовки, призначення і проведення судової експертизи).	-	-
20	Наукові основи криміналістичної методики розслідування злочинів.	-	-
21	Криміналістична характеристика злочинів та основи методики розслідування злочинів «за свіжими слідами».	-	-
22	Основи методики розслідування злочинів, вчинених проти людини.	-	-
23	Основи методики розслідування злочинів, вчинених у сфері службової діяльності	-	-
24	Основи методики розслідування злочинів, вчинених у сфері службової діяльності	-	-
25	Основи методики розслідування злочинів, вчинених організованими злочинними групами.	-	-

Разом	22	4
-------	----	---

6. Самостійна робота

Вимоги до організації самостійної роботи студентів та структура навчальних завдань визначаються робочими навчальними програмами дисципліни.

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

Основними завданнями самостійної роботи студентів є підготовка і виконання поточних семінарських занять, практичних занять, а також самостійне вивчення окремих тем під керівництвом викладача.

Інформаційно-методичним забезпеченням самостійної роботи студентів є перелік питань для самостійної підготовки, що передбачені планами семінарських занять, а також список літератури до теми.

Загальною методичною вимогою вивчення курсу є вироблення особистісно-практичного відношення студентів до проблем криміналістики на основі осмислення навчальної і наукової літератури. Основною рекомендацією із самостійного одержання і поглиблення знань з дисципліни може бути опрацювання та критичне осмислення рекомендованої літератури, насамперед першоджерел, а також підготовка схем і порівняльних таблиць.

Самостійна робота студентів забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, навчально-лабораторним обладнанням, інтерактивними навчально-методичними комплексами дисциплін, електронно-обчислювальною технікою тощо.

Студентам також рекомендується для самостійного опрацювання відповідна наукова література та періодичні видання.

Самостійна робота студентів над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної навчальної дисципліни може виконуватися в бібліотеці, навчальних кабінетах і лабораторіях, комп'ютерних класах, а також у домашніх умовах.

Доволі результативними прийомами вивчення криміналістики є конспектування праць науковців з проблем правоохоронної діяльності та безпосередньо криміналістики і написання доповідей та рефератів. При вивченні проблем з криміналістики варто виробляти навички самостійного формулювання питань за підсумками опрацювання матеріалу, питань до можливих опонентів. Крім того, ефективним є вивчення дисципліни на основі аналізу типових і нестандартних проблемних ситуацій та їх осмислення.

Методичне забезпечення самостійної роботи студентів повинне передбачати й засоби самоконтролю (тести, пакет контрольних завдань і т. ін.).

Проблемно-пошукові питання до кожної з тем курсу покликані підготувати студента до проведення ним самостійної дослідницької роботи.

З метою поглиблення вивчення нормативної навчальної дисципліни

«Криміналістика» та набуття навичок і вмінь самостійного аналізу та обґрунтування висновків у процесі вивчення дисципліни, студенти готують наукові повідомлення, структурно-логічні схеми, виконують реферат, тема якого враховує специфіку профільної спрямованості. До кожної з проблем курсу пропонуються теми для підготовки рефератів. Реферат має засвідчити, що студент самостійно опрацював обрану проблему.

Самостійна робота студентів покликана сприяти досягненню мети, яка поставлена перед курсом. Приступаючи до самостійної роботи, студент має усвідомити мету курсу та ті завдання, які стоять перед ним.

Завдання для самостійної роботи спрямовані на закріплення навчального матеріалу. Їх виконання передбачає засвоєння основного змісту тем курсу. Разом з тим, виконання таких завдань потребує творчого підходу з боку студента, вміння самому ставити додаткові питання та давати на них відповіді, оцінювати результати власної роботи та порівнювати їх з іншими, застосовуючи загальнокультурні та професійні компетенції для аналізу типових і нестандартних ситуацій.

Викладач визначає обсяг і зміст самостійної роботи, узгоджує її з іншими видами навчальної діяльності, розробляє методичні засоби проведення поточного та підсумкового контролю, здійснює діагностику якості самостійної роботи студента, аналізує результати самостійної навчальної роботи кожного студента.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	заочна форма
1	Предмет, завдання та система науки криміналістики, її місце і значення серед інших наук.	6	5
2	Методологічні основи науки криміналістики та тенденції їх розвитку. Сучасні класифікації методів науки криміналістики	6	5
3	Криміналістична ідентифікація.	2	5
4	Механізм вчинення злочину і гносеологічна основа виникнення криміналістичної інформації	2	5
5	Загальні положення криміналістичної техніки.	6	5
6	Криміналістична фотографія, звукозапис, відеозапис та кінозйомка.	2	4
7	Криміналістичне вчення про сліди (трасологія)	2	4
8	Криміналістичне дослідження зброї та слідів її застосування (судова балістика)	2	4
9	Криміналістичне дослідження документів та почерку людини.	2	4
10	Криміналістичне дослідження ознак зовнішності людини (криміналістична габітоскопія).	2	4
11	Інформаційно-довідкове забезпечення криміналістичної діяльності. Криміналістичні обліки.	2	5
12	Наукові основи криміналістичної тактики (стратегія, організація, управління, професійне мистецтво, тактика прийняття рішень).	6	5
13	Організація планування розслідування та слідчі версії.	2	5
14	Тактика огляду місця події (слідчий огляд)	2	5

15	Тактика проведення обшуку та виїмки.	2	5
16	Тактика пред'явлення для впізнання.	2	5
17	Тактика проведення, допиту.	2	5
18	Тактика проведення слідчого експерименту.	6	5
19	Судова експертологія (експертна діяльність: теорія і практика підготовки, призначення і проведення судової експертизи).	2	5
20	Наукові основи криміналістичної методики розслідування злочинів.	4	7
21	Криміналістична характеристика злочинів та основи методики розкриття розслідування злочинів "по свіжих слідах".	2	7
22	Основи методики розслідування злочинів скоєних проти людина.	2	7
23	Основи методики розслідування злочинів, скоєних у сфері господарської діяльності.	2	7
24	Основи методики розслідування злочинів, скоєних у сфері службової діяльності	2	7
25	Основи методики розслідування злочинів, скоєних організованими злочинними утвореннями.	2	5
	Разом	72	130

7. Індивідуальні завдання

З метою поглиблення вивчення навчальної дисципліни «Криміналістика» та набуття умінь і навичок, аналізу та висновків у процесі вивчення дисципліни, студенти виконують завдання, теми індивідуальних занять розробляються з урахуванням специфіки профільної спрямованості ВНЗ, і проводяться в інструктивно-методичних комплексах.

Організація і порядок виконання індивідуальних завдань, їх тематика визначаються відповідними методичними вказівками і завданнями до виконання робіт студентами з урахуванням специфіки підготовки студентів.

8. Методи навчання

Словесні

Розповідь-пояснення використовується під час навчання студентів на протязі лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повість, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, дохідливості та доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та студентом, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати студентів на активізацію отриманих знань. Саме з допомогою їх викладач активізує діяльність студентів, ставлячи їм запитання для розмірковування, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція служить для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, уведення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

Наочні методи

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

Практичні методи: вправи, складання процесуальних документів. Проведення слідчих (розшукових) Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а служать лише для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань.

Навчальна робота під керівництвом викладача – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів.

Рольова гра:

- пояснення фабули (змісту й умов гри);
- підготовку дійових осіб для виконання своїх ролей;
- підготовку учнів-експертів, ведучого.

9. Методи контролю

Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь студентів відбувається у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю.

Поточний контроль здійснюється через оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом семінарських занять, а також шляхом: проведення експрес-опитувань, тестування, підготовки доповідей і рефератів, написання самостійних і модульних контрольних робіт.

При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань студентів і вміння застосовувати їх на практиці.

Проміжний контроль передбачає перевірку рівня засвоєння студентами теоретичного і практичного матеріалу модулів і здійснення в межах семестру наприкінці планового вивчення спецкурсу. Рівень практичних навичок оцінюється в процесі виконання студентами аналізу матеріалів кримінального провадження за тематикою курсу.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену після закінчення вивчення курсу. Структура білета передбачає три теоретичні питання з усіх тем, передбачених програмою. (залік/іспит).

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Залік

Поточне тестування та самостійна робота											Залік	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	40	100
6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	6		

T1, T2 ... T11 – теми змістових модулів.

Форми контролю навчальних здобутків студентів за темами 1-11 становлять усні відповіді та відповіді у контрольній роботі. Критерії

оцінювання студентів складають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях, активність при обговоренні питань – 1-5 бали; участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій – 1-5 балів.

Мінімальна кількість балів, які студент повинен набрати для зарахування модулю становить: - змістовий модуль 1 – 18 балів; - змістовий модуль 2 – 30 балів. Студент допускається до підсумкового семестрового контролю за умови отримання необхідної мінімальної кількості балів за модулі.

Залік

Поточне тестування та самостійна робота														Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 3						Змістовий модуль 4		Змістовий модуль 5							
T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	T23	T24	T25	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8		

T1, T2 ... T25 – теми змістових модулів.

Форми контролю навчальних здобутків студентів за темами 12–25 становлять усні відповіді та відповіді у контрольній роботі. Критерії оцінювання студентів складають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях, активність при обговоренні питань – 1-5 бали; участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій – 1-5 балів.

Мінімальна кількість балів, які студент повинен набрати для зарахування модулю становить: - змістовий модуль 3 – 20 балів; - змістовий модуль 4 – 4 балів; - змістовий модуль 6 – 22 балів. Студент допускається до підсумкового семестрового контролю за умови отримання необхідної мінімальної кількості балів за модулі.

Розподіл балів, які отримують студенти заочної форми навчання

Екзамен

Поточне тестування та самостійна робота					Контрольна робота	Підсумковий семестровий контроль (екзамен)	Сума
Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5			
8	8	8	8	8	20	40	100

Форма контролю навчальних здобутків студентів за темами становлять усні відповіді та відповіді на тестові завдання. Студентами виконуються також одну контрольну роботу.

Критерії оцінювання:

Мінімальна кількість балів студент повинен набрати для зарахування модулів для: модуль №1- 6 балів; модуль № 2 – 6 балів; модуль №3 – 6 балів; модуль № 4 – 6 балів; модуль № 5 – 6 балів. Студент допускається до підсумкового семестрового контролю за умови отримання необхідної мінімальної кількості балів за модуль.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

«Відмінно» - A (90-100 балів) – виставляється студенту, який глибоко та міцно засвоїв матеріал, відмінно справляється з задачами та питаннями, показує знайомство з фаховою літературою, володіє різносторонніми навичками та прийомами виконання практичних завдань, вміє добре орієнтуватись у виробничих ситуаціях.

«Добре» - BC (74-89 балів) – виставляється студенту, який твердо знає програмний матеріал, правильно застосовує теоретичні знання при рішенні практичних завдань, володіє необхідними навичками та прийомами їх виконання.

«Задовільно» - DE (64-73 балів) – виставляється студенту, який має знання тільки основного матеріалу, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, неправильне тлумачення окремих елементів завдання та відчуває труднощі при виконанні практичних завдань.

«Незадовільно» - FX (35-59 балів) - виставляється студенту, який дає необґрунтовані відповіді на запитання, допускає суттєві помилки у використанні понятійного апарату. Не простежується логічність та послідовність думки. Формулювання хаотичні та не усвідомлені.

«Незадовільно» - F (1-34 балів) - виставляється студенту, який не засвоїв зміст дисципліни, вміння та навички не набуті.

11. Методичне забезпечення

- навчальна програма;
- робоча навчальна програма;
- матеріали до семінарських, індивідуальних та самостійної роботи студентів;
- комплект завдань для модульних контрольних робіт;
- конспект лекцій;
- перелік питань до підготовки до заліку;
- перелік питань до підготовки до іспиту;
- методичні вказівки та тематика контрольних робіт (для заочної форми навчання);
- білети для екзамену.

12. Рекомендована література

Базова

1. Когутич І.І. Криміналістика: навч. посіб. / І.І. Когутич, О.М. Калужна. – К.: Ін Юре, 2014. – 454 с.
2. Криміналістика: підручник./ В.В. Пясковский, Ю.М. Черноус, А.В. Ищенко, О.О. Алексеев та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 544 с.
3. Алексеев О.О., Весельський В.К., Пясковський В.В. Розслідування окремих видів злочинів : Навч. посіб.для студ ВНЗ // МВС України. НАВС. – К. : ЦУЛ, 2013. – 277 с.
4. Біленчук П.Д. Криміналістична тактика і методика розслідування окремих видів злочинів : Навч. посіб. для студ.ВНЗ // МАУП; П.Д. Біленчук, А.П. Гель, Г.С. Семаков. – К., 2007. – 510 с.
5. Гора І.В. Криміналістика : Навч. посіб. // І.В. Гора, А.В. Іщенко, В.А. Колесник. – К. : Вид. Паливода А.В., 2007. – 233 с.
6. Гора І.В., Колесник В.А. Криміналістика Ч.1. : Навч. посіб. // Мін-во освіти і науки України. Нац. акад. служб безпеки України. – К. : Алерта, 2005. – 316 с.
7. Когутич І.І. Криміналістика : Курс лекцій. – К. : Атіка, 2008. – 887 с.
8. Криміналістика (криміналістична техніка) : Курс лекцій // МАУП; П.Д. Біленчук, А.П. Гель, М.В. Салтевський, Г.С. Семаков. – К. : МАУП, 2001. – 215 с.
9. Криміналістика : Мультимедійний підручник // В.І. Перкін, П.Д. Біленчук, В.К. Весельський та ін. – К., 2008.
10. Криміналістика : Навч. посіб. // Авт. кол. : Р.І. Благута, Р.І. Сибірина, В.М. Бараняк та ін.; за заг. ред. Є.В. Пряхіна. – Львів : ЛьвівДУВС, 2010. – 539 с.
11. Криміналістика : навч. посіб. // Мін. освіти і науки, молоді та спорту України, рекомендов. Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – К. : Атіка, 2012. – 495 с.

- 12.Криміналістика : Підручник // Акад. права і соц. відносин, Міжгал. ін-т післядип. освіти, НАВСУ, Нац. юрид. акад. ім. Я.Мудрого; Ред. П.Д. Біленчук, О.П. Дубовий, М.В. Салтевський, П.Ю. Тимошенко. – К. : Атіка, 1998. – 416 с.
- 13.Криміналістика : Підручник // МОН України. Нац. юрид. академія ім. Я. Мудрого; За ред. В.Ю. Шепітька. – Харків : Право, 2008. – 462 с.
- 14.Криміналістика : Підручник // П.Д. Біленчук, В.К. Лисиченко, Н.І. Клименко та ін.; за ред. П.Д. Біленчука. – К.: Атіка, 2001. – 543 с.
- 15.Криміналістика : Підручник для вищих навчальних закладів // Укр. правнича фундація; П.Д. Біленчук, В.В. Головач, М.В. Салтевський, О.І. Котляревський та ін. – К. : Право, 1997. – 363 с.
- 16.Криміналістика : Підручник для студ. юрид. спец. ВЗО. Доп. М-вом освіти і науки України // Нац. юрид. академія ім. Я. Мудрого; Ред.: В.Ю. Шепітько. – К.: Ін-Юре, 2004. – 725 с.
- 17.Криміналістика : Підручник для студентів юридичних спеціальностей вузів // Нац. юрид. академія України ім. Я. Мудрого; За ред. В.Ю. Шепітька; Авт. кол.: В.М. Глібко, А.Л. Дудніков та ін. – К.: Ін-Юре, 2001. – 682 с.
- 18.Криміналістика. Академічний курс : Підручник // Мін-во освіти і науки України. Акад. адвокатури України; Т.В. Варфоломеев, В.Г. Гончаренко, В.І. Бояров, С.В. Гончаренко, В.О. Попелюшко. – К. : ЮрІнком Інтер, 2011. – 495 с.
- 19.Криміналістика. Криміналістична тактика і методика розслідування злочинів : Підручник для юрид. вузів // Нац. академія правових наук України; Ред. В.Ю. Шепітько. – Харків: Право, 1998. – 375 с.
- 20.Криміналістика. Підручник для вищих навчальних закладів. – К. : Право, 1997. – 253 с.
- 21.Криміналістика: питання і відповіді : навч. посіб. для студ. ВНЗ. // А.В. Кофанов, О.Л. Кобилянський, Я.В. Кузьмічов, Ж.В. Удовенко, С.В. Хільченко; МОН України, НАВС. – К. : ЦУЛ, 2011 р. – 276 с.
- 22.Кузьмічов В.С., Прокопенко Г.І. Криміналістика : Навч. посібник // МО України. НАВСУ; За заг. ред. В.Г. Гончаренка, Є.М. Моїсеєва. – К. : ЮрІнком Інтер, 2001. – 368 с.
- 23.Маркус В.О. Криміналістика. Курс лекцій : Навч. посіб. – К. : Кондор, 2007. – 558 с.
- 24.Салтевський М.В. Криміналістика (у сучасному викладі) : Підручник // МВС України. НАВСУ. МОН України. – К. : Кондор, 2008. – 586 с.
- 25.Салтевський М.В. Криміналістика. У 2-х ч. Ч.1. : Підручник. – Харків : Основа, Консум, 1999. – 415 с.
- 26.Салтевський М.В. Криміналістика. У 2-х частинах. Ч. 2. : Підручник для студентів юридичних ВНЗ. – Харків : Консум, 2001. – 527 с.
- 27.Скригонюк М.І. Криміналістика : Підручник // МОН України. – К. : Атіка, 2009. – 496 с.
- 28.Шеремет А.П. Криміналістика. 2-ге вид. : Навч. посіб.для студ.ВНЗ // МОН України. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 471 с.

Допоміжна

1. Бахін В.П., Гончаренко В.Г. Як розкриваються злочини.

(Криміналістика у питаннях та відповідях) // Київ. ун-т ім. Т.Г. Шевченка; Юрид. фак-т. – К., 1996. – 198 с.

2. Біленчук П.Д., Перкін В.І. Тактичні прийоми, тактичні комбінації, тактичні операції в розслідуванні злочинів : Навч. посібник // МВС України; УАВС. – К., 1996. – 32 с.

3. Бояров В. Лебедюк Л. Методика розслідування вбивств на замовлення // Вісник прокуратури. – 2003. – №5. – С. 88-92.

4. Весельський В.К. Розслідування злочинів, вчинених засудженими у місцях позбавлення волі : навч. посіб. // В.К. Весельський, В.В. Пясковський, М.М. Сербін; МОН України. – К. : КНТ, 2008. – 194 с.

5. Весельський В.К. Сучасні можливості використання даних про спосіб вчинення злочину в боротьбі зі злочинністю : Навч. посіб. // МОН України. В.К. Весельський, С.М. Зав'ялов, В.В. Пясковський. – К. : КНТ, 2009. – 157 с.

6. Весельський В.К. Сучасні проблеми допиту (процесуальні, організаційні і тактичні аспекти) : Монографія – К. : НАВСУ-НВТ Правник, 1999. – 126 с.

7. Весельський В.К., Пясковський В.В. Торгівля людьми в Україні (проблеми розслідування) : Навч. посіб. для ВНЗ – К. : КНТ, 2007. – 266 с.

8. Гончаренко В.Г., Сокиран Ф.М. Тактика психологічного впливу на попередньому слідстві : Навч. посібник // МВС України. УАВС. – К., 1994. – 46 с.

9. Гора І.В., Колесник В.А. Криміналістика : Посіб. для підготовки до іспитів. – К. : Поливода А.В., 2003. – 144 с.

10. Жолнович І. Місце криміналістичного опису особи за зовнішністю в системі науки "криміналістика" // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. – 2004. – С. 462-463.

11. Іщенко А.В. Проблеми розвитку наукових досліджень у галузі судової експертизи : Монографія // МВС України; УАВС. – К., 1995. – 149 с.

12. Іщенко А.В. Методологічні проблеми криміналістики : Монографія – К. : НВТ Правник. – НАВСУ, 1997. – 99 с.

13. Іщенко А.В. Методологічні проблеми криміналістичних наукових досліджень : Монографія // НАВСУ. Держ. науково-дослідний експертно-криміналістич. центр МВС України; Заг. ред. І.П. Красюка. – К., 2003. – 359 с.

14. Іщенко А.В. Наукове забезпечення протидії злочинності : Посібник // МВС України. НАВСУ; А.В. Іщенко, Н.С. Карпов, Я.Ю. Кондратьєв. – К. : Просвіта, 2002. – 223 с.

15. Іщенко А.В. Поняття й система методів техніко-криміналістичного дослідження документів : навч. посіб. // А.В. Іщенко, М.Ю. Будзієвський, І.П. Красюк; за ред. С.М. Алфьорова; НАВС, ДНДЕКЦ МВС України, ДніпроДУВС. – К., 2011. – 97 с.

16. Іщенко А.В. Проблеми криміналістичного забезпечення розслідування злочинів : Монографія // МВС України. НАВСУ. Держ. науково-дослідний експертно-криміналістич. центр МВС України; Ред.: В.Д. Сущенко; А.В. Іщенко, І.П. Красюк, В.В. Матвієнко. – К. : НАВСУ, 2002. – 211 с.

17. Іщенко А.В. Теорія і практика криміналістичного забезпечення

процесу доказування в розслідуванні злочинів // М-во освіти і науки України; МВС України; КНУВС; А.В. Іщенко, І.О. Ієрусалимов, Ж.В. Удовенко. – К., 2007. – 158 с.

18.Іщенко А.В., Азжеуров В.А. Порівняльні дослідження і криміналістика. // Науковий вісник НАВСУ. – 2000. – Вип.2. – С. 19-24.

19.Іщенко А.В., Кобець М.В. Засоби і методи виявлення вибухових речовин та пристроїв у боротьбі з тероризмом : Навч.-практ. посіб. // МВС України. НАВСУ. – К. : 2005. – 145 с.

20.Іщенко А.В., Марченко А.Б. Слідчі помилки: сутність, методи дослідження та шляхи запобігання // МВС України. ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка. - Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренко, 2010. – 215 с.

21.Іщенко А.В., Шевченко А.С. Криміналістичне забезпечення розшуку безвісно відсутніх осіб : Посібник // МВС України. ДНДЕКЦ. НАВСУ; За заг. ред. І.П. Красюка. – К. : Ред.-видав. відділ МВС України, 2005. – 146 с.

22.Кофанов А.В. Криміналістика: методичне забезпечення : Навч. посіб. // А.В. Кофанов, О.Л. Кобилянський, С.В. Хільченко; За ред. П.Д. Біленчука. – К. : АТОПОЛ, 2010. – 319 с.

23.Кофанов А.В., Кофанова О.С. Криміналістика : навч. вид. посіб. для підгот. до іспитів. – К. : О.С. Ліпкан, 2011. – 245 с.

24.Криміналістика у протидії злочинності: Тези доповідей та повідомлень наук.-практ. конф. (Київ, 16.10.2009 р.) // КНУВС. Ред. Є.М. Моїсеєв, В.Д. Сущенко, В.І. Шакур та ін. – К.: Хай-Тек Прес, 2009. – 531 с.

25.Криміналістика ХХІ століття : Матеріали МНПК (25-26.11.2010 р.) // Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Ін-т вивчення проблем злочинності Нац. акад. прав. наук України. – Харків : Право, 2010. – 831 с.

26.Кузьмічов В.С. Криміналістичний аналіз розслідування злочинів. – К. : НАВСУ-НВТ ПРАВНИК, 2000. – 451 с.

27.Кузьмічов В.С., Чорноус Ю.М. Слідча діяльність: характеристика та напрями удосконалення : Монографія. – К. : ЗАТ Нічлава, 2005. – 447 с.

28.Кузьмічов В.С., Юсупов В.В. Алібі у розкритті злочинів : Навч. посіб. – К. : КНТ, 2007. – 261 с.

29.Лісогор В.Г. Криміналістичне забезпечення збереження таємниці досудового слідства : Наук.-практ. посібник // МВС України. Юрид. акад. – Дніпропетровськ, 2005. – 155 с.

30.Методика розслідування квартирних крадіжок : навч.-метод. посіб. / В.С. Бондар, С.В. Головін, О.А. Єршов, О.В. Кузнєцова, Р.І. Мельник // МВС України, Луганськ. ДУВС. – Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2011. – 399 с.

31.Салтевський М.В. Криміналістика : Навч.-довідковий посібник. – К. : НТВ Правник, 1996. – 159 с.

32.Сокиран Ф.М. Сучасні концепції психологічного впливу на досудовому слідстві : Монографія // НАВСУ; В.Г. Гончаренко, ред. – К. : НВТ Правник, 2002. – 171 с.

33.Сокиран Ф.М., Сокиран М.Ф. Шляхи вдосконалення тактики психологічного впливу при проведенні окремих слідчих дій : Посібник // МВС України. НАВСУ; За ред. В.Г. Гончаренка. – К., 2005. – 159 с.

34. Хільченко С.В. Методика розслідування поширення порнографічних предметів : Навч. посіб. – К. : Паливода А.В., 2008. – 151 с.

35. Чернявський С.С. Методика розслідування злочинів у сфері банківського права. – К., 2001. – 309 с.

36. Шепітько В.Ю. Криміналістика : Енциклопедичний словник (українсько-російський і російсько-український). – Харків : Право, 2001. – 554 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.naiu.kiev.ua/naiu/tslc/index.php>
2. <http://www.nbu.gov.ua/>
3. <http://rada.gov.ua/laws/main/a#Find>
4. <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/index>
5. <http://www.kmu.gov.ua/control/>
6. <http://uk.wikipedia.org/wiki/>